Lieta Nr.C35058714
CA0265/16/7

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2016.gada 1.decembrī

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:

tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis D.Lazdiņš
tiesnese Z.Cera un tiesnesis A.Bukavs
tiesas sēdes sekretāre B.Nīmane

piedaloties prasītāja /pers. B/ pilnvarotai pārstāvei zvērinātai advokātei Lindai Zaušai, atbildētājam /pers. C/ un viņa juridiskās palīdzības sniedzējai zvērinātai advokātei Larisai Sokolovai

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu sakarā ar prasītāja /pers. B/ un atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzībām par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 19.februārī prasītājs /pers. B/ cēlis Siguldas tiesā prasību pret atbildētāju /pers. C/ par parāda piedziņu, kurā lūdz tiesai:

-piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. B/ parādu 35587,67 EUR, kas sastāv no pamatparāda 30393,08 EUR, likumiskiem procentiem 355 EUR un zaudējumiem 4839,59 EUR;

-piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. B/ valsts nodevu 1316,37 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 208,12 EUR.

Prasībā norādīti tālāk minētie apstākļi.

2006.gada 4.augustā puses mutiski vienojušās par kārtību, kādā atbildētājs iegādāsies nekustamo īpašumu /adrese A/, paredzot, ka atbildētājs nopirks iepriekš minēto īpašumu, ka prasītājs aizdos atbildētājam naudas līdzekļus iepriekš minētā nekustamā īpašuma pirkuma maksas samaksai, ka pēc nekustamā īpašuma iegādes atbildētājs pēc iespējas īsākā terminā veiks visas nepieciešamās darbības šī īpašuma tālākai pārdošanai un īpašuma pārdošanas rezultātā iegūtos naudas līdzekļus puses sadalīs savā starpā līdzīgās daļās. Atbildētājs atteicās noformēt šo līgumu rakstveidā.

2006.gada 4.augustā starp pusēm noslēgta arī rakstveida vienošanās par nekustamā īpašuma /adrese A/, iegādi, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmies segt ar dzīvokļa priekšapmaksu saistītos izdevumus 13500 Ls apmērā, bet prasītājs apņēmies līdz 2006.gada 1.septembrim veikt 50% no investējamās summas atmaksu (3375 Ls) atbildētāja bankas kontā un atlikušos 50% no investējamās summas (3375 Ls) atmaksāt līdz 2006.gada 8.septembrim.

2006.gada 16.augustā starp atbildēju /pers. C/ un SIA "Remarks Nekustamie īpašumi" noslēgta vienošanās, kurā paredzēti pamatnoteikumi, uz kādiem SIA "Remarks Nekustamie īpašumi" apņemas pārdot un atbildētājs apņemas nopirkt nekustamo īpašumu /adrese A/, tostarp par to, ka atbildētājs samaksās minētā īpašuma pirkuma maksu 33570 Ls, bet pirkuma maksas daļu 3360 Ls atbildētājs samaksās SIA "Remarks Nekustamie īpašumi" 12 darba dienu laikā no vienošanās noslēgšanas brīža, kā garantijas maksu. Ievērojot starp pusēm noslēgtās vienošanās, prasītājs 2006.gada 30.augustā un 2008.gada 15.maijā pārskaitījis atbildētājam naudas līdzekļus, kopā 21050 Ls, no kuras daļu-70 Ls atbildētājs atmaksājis prasītājam 2006.gada 30.augustā.

2008.gada 15.maijā prasītājs, aizdodot atbildētājam 14300 Ls, norādījis maksājuma mērķī kā "aizdevumu saskaņā ar līgumu no 14.05.2008/1". Arī par šo aizdevumu starp pusēm pastāv tikai mutiska vienošanās. Jebkurā gadījumā atbildētājs bez iebildumiem ir pieņēmis no prasītāja aizdevumu, no kuras izlietojis 20980 Ls.

Atbildētāja īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu ir nostiprinātas 2008.gada 30.maijā Siguldas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, pamatojoties uz 2008.gada 25.aprīļa pirkuma līgumu N33-24, līdz ar to, kā to nosaka Civillikuma 994.pants, atbildētājs ir atzīstams par nekustamā īpašuma /adrese A/, vienīgo īpašnieku.

Laika posmā no 2008.gada 25.jūlija līdz 2009.gada 22.jūlijam prasītājs ir pārskaitījis atbildētājam un strīdus nekustamā īpašuma apsaimniekotājam SIA "3x" naudas līdzekļus 380,38 Ls apmērā atbildētāja parādsaistību, kas izveidojās par nekustamā īpašumā /adrese A/ apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem, dzēšanai.

Prasītājs uzskata, ka pie norādītajiem apstākļiem starp pusēm pastāv no aizdevuma līguma izrietošas tiesiskās attiecības.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu atbildētājam ir parādsaistības pret prasītāju par summu 21360,38 Ls

jeb 30393,08 EUR.

Prasītājs citējis prasībā Civillikuma 1946., 1946.un 1653., 1759., 1765. un 1779.pantu.

2013.gada 11.novembrī prasītājs nosūtījis atbildētājam pretenziju par parāda nekavējošu atmaksu prasītājam, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no pretenzijas nosūtīšanas dienas.

Minēto pretenziju atbildētājs ir saņēmis 2013.gada 22.novembrī, taču līdz pat šī prasības pieteikuma sagatavošanas dienai viņš parādu prasītājam nav samaksājis, kā arī nav cēlis iebildumus pret pretenzijā norādīto.

Atbildētājam bija zināms, ka prasītājs 2008.gada 16.aprīlī ir noslēdzis aizdevuma līgumu Nr.08-051054-PK ar AS "Swedbank" par aizdevumu 16840 EUR apmērā, lai šo naudu aizdotu atbildētājam.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu prasītājs procentu maksājumos ir samaksājis AS "Swedbank" 4839,59 EUR.

Ņemot vērā minēto, prasītājs uzskata, ka prasītāja veiktie maksājumi AS "Swedbank" ir uzskatāmi par zaudējumiem, kas prasītājam radušies atbildētāja vainas dēļ, un atbildētājam ir pienākums šos zaudējumus atlīdzināt prasītājam.

Prasītājs pamatojis savu prasību uz Civillikuma 994., 1934., 1943., 1946., 1651., 1652., 1653., 1753., 1756., 1757., 1759., 1765., 1770., 1775. un 1779.pantu un lūdz tiesai:

Ar Siguldas tiesas 2014.gada 16.septembra aizmugurisku spriedumu prasītāja /pers. B/ prasība apmierināta daļēji. No atbildētāja par labu prasītājam piedzīts aizdevums 20347,07 EUR un tiesas izdevumi: valsts nodeva 942,76 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā piedzīti 21294,53 EUR, nosakot, ka samaksa veicama /pers. B/ kontā: AS „Swedbank", konts LV52HABA0551003365466.

Noraidīta prasība daļā par parāda 10046,01 EUR un zaudējumu 4839,59 EUR piedziņu.

2015.gada 15.janvārī tiesā saņemts atbildētāja /pers. C/ pieteikums par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu, par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna lietā, kurā taisīts aizmugurisks spriedums.

Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2015.gada 19.marta lēmumu /pers. C/ atjaunots nokavētais procesuālais termiņš pieteikumam par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna, apturēta 2014.gada 16.septembra Siguldas tiesas aizmuguriska sprieduma izpilde civillietā Nr.C35058714 /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu, līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai lietā.

Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.jūlija spriedumu prasība apmierināta daļēji.

Piedzīts no /pers. C/ par labu /pers. B/ parāds 20347,07 EUR un tiesas izdevumi: valsts nodeva 942,76 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā piedzīti 21294,53 EUR, nosakot, ka samaksa veicama /pers. B/ kontā: AS „Swedbank", konts LV52HABA0551003365466.

Noraidīta /pers.B/ prasība daļā par parāda 10046,01 EUR un zaudējumu 4839,59 EUR piedziņu.

Noteiktas /pers.B/ tiesības par laiku no 2013.gada 26.novembra līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 20347,07 EUR.

Piedzīti no /pers. C/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9.20 EUR.

Tiesa pamatojusi spriedumu uz turpmāk minētajiem apstākļiem un argumentiem.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006.gada 4.augustā puses noslēgušas mutisku vienošanos par nekustamā īpašuma – dzīvokļa /adrese A/ Siguldā iegādāšanās kārtību un rakstisku vienošanos par minētā dzīvokļa iegādi, norādot tajā, ka šī vienošanās ir neatņemama sastāvdaļa līgumam Nr.2006.08.04/001 (lietas 10.-11.lapa).

No prasītāja bankas konta pārskata redzams, ka 2006.gada 30.augustā prasītājs izpildījis vienošanās par dzīvokļa iegādi nosacījumus - veicis samaksu atbildētāja bankas kontā 6750 Ls (9604,38 EUR) apmērā par dzīvokļa priekšapmaksu (lietas 17.lapa).

2006.gada 16.augustā starp atbildētāju un SIA "Remarks Nekustamie īpašumi" noslēgta vienošanās, saskaņā ar kuru SIA "Remarks Nekustamie īpašumi" apņēmusies pārdot un atbildētājs nopirkt un pieņemt savā īpašumā dzīvokli /adrese A/, par pirkuma cenu 33570 Ls. Pirkumu līgumu puses apņēmušās noslēgt līdz 2007.gada 1.februārim (lietas 12.-16.lapa).

2008.gada 30.maijā atbildētājs nostiprinājis savas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese A/, pamatojoties uz 2008.gada 25.aprīļa pirkuma līgumu N33-24 (lietas 18.-19.lapa).

2008.gada 16.aprīlī prasītājs ar AS "Hansabanka" noslēdzis aizdevuma līgumu Nr.08- 051054-PK par 16840 EUR aizdevumu, kas 2008.gada 14.maijā pārskaitīti uz prasītāja kontu (lietas 26.-33.lapa).

2008.gada 15.maijā prasītājs, saskaņā ar līgumu no 14.05.2008/1, pārskaitījis atbildētājam 14300 Ls (lietas 17.lapa)

No prasītāja konta pārskata par laika periodu no 2009.gada 1.februāra līdz 2011.gada 1.februārim redzams, ka viņš veicis dažādu summu pārskaitījumus SIA "3X" (lietas 20.lapa).

No prasītāja konta pārskata par laika periodu no 2008.gada 28.jūlija līdz 2010.gada 1.jūlijam redzams, ka viņš pārskaitījis atbildētājam dažādas naudas summas, norādot maksājumu „īres maksa" un „konta papildināšana" (lietas 21.lapa).

2013.gada 11.novembrī prasītājs nosūtījis atbildētājam pretenziju par parāda apmaksu, kuru atbildētājs ir saņēmis 2013.gada 22.novembrī (lietas 22.-25.lapa).

Tiesa spriedumā norādījusi uz Civillikuma 1934., 1943.un 1474.pantu.

Tiesa konstatējusi, ka 2008.gada 15.maijā uz atbildētāja kontu prasītāja pārskaitīto aizdevumu 14300 Ls atbildētājs ir pieņēmis un to prasītājam nav atgriezis.

Tiesa uzskatījusi, ka nav pamatots atbildētāja /pers. C/ pilnvarotās pārstāves /pers. G/ apgalvojums, ka konta izrakstā minētais "aizdevums" bijis prasītāja ieguldījums nekustamā īpašuma - /adrese/ iegādē, saskaņā ar pušu 2006.gada 4.augustā noslēgto vienošanos par dzīvokļa iegādi.

Vienošanās noslēgta 2006.gada 4.augustā un kā izriet no lietā esošās Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļas Siguldas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.10000119228-24 dzīvokļa īpašumam /adrese/ Zemesgrāmatu apliecības kopijas ieraksta 1.1. un 1.2., dzīvokli atbildētājs /pers. C/ iegādājies, pamatojoties uz 2008.gada 25.aprīļa pirkuma līguma Nr.33-24 pamata. Savukārt, kā redzams no prasītāja /pers. B/ konta LV52HABA0551003365466 pārskata par periodu no 2006.gada 1.jūlija līdz

2008.gada 1.jūlijam, tad prasītājs /pers. C/ jau pēc pirkuma līguma noslēgšanas pārskaitījis 2008.gada 15.maijā aizdevumu 14300 Ls jeb 20347,07 EUR saskaņā ar līgumu 14.05.2008/1. (lietas 17.lapa). Līdz ar to, pēc tiesas ieskata, minētais pārskaitījums nav saistāms ar noslēgto vienošanos par dzīvokļa iegādi. Kā izriet no prasītāja /pers. B/ pilnvarotās pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē konta izdrukā norādītais aizdevuma līgums starp pusēm rakstiski nav noslēgts, bet puses mutiski vienojušās par minēto aizdevumu.

Kā redzams no prasītāja /pers. B/ konta LV52HABA0551003365466 pārskata par periodu no 2006.gada 1.jūlija līdz 2008.gada 1.jūlijam, tad prasītājs /pers. C/ ir izpildījis 2006.gada 4.augusta noslēgto vienošanos ar atbildētāju, pārskaitot atbildētājam 6750 Ls jeb 9604,38 EUR (lietas 17.lapa).

Civillikuma 1653.pants nosaka, ka, lai atzītu parādnieka nokavējumu, viņam jādabū papriekš atgādinājums no kreditora vai tā vietnieka.

Ar 2013.gada 25.oktobra pretenziju atbildētājs ir informēts par parāda esamību un viņam lūgts nekavējoties, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no pretenzijas nosūtīšanas dienas izpildīt saistības.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus faktam, ka minētais aizdevums ir atmaksāts.

Prasītājs lūdzis piedzīt kā aizdevumu 6680 Ls, ko viņš 2006.gada 30.augustā saskaņā ar vienošanos pie līguma Nr.2006.08.04/001 pārskaitījis atbildētājam.

Tiesa konstatējusi, ka šajā daļā prasība ir noraidāma, jo no vienošanās par dzīvokļa iegādi redzams, ka puses vienojušās par to, ka prasītājs apņemas līdz 2006.gada 1.septembrim veikt 50% no investējamās summas 3375 Ls atmaksu atbildētāja bankas kontā un atlikušos 50% no investējamās summas 3375 Ls atmaksāt līdz 2006.gada 8.septembrim, ko viņš ir izdarījis.

Lietā nav iesniegti pierādījumi un no pušu noslēgtās vienošanās neizriet, ka atbildētājs būtu uzņēmies saistību minēto naudas summu atgriezt prasītājam.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja 380,38 Ls, kurus viņš pārskaitījis gan atbildētājam, gan nekustamā īpašuma apsaimniekotājam.

Saskaņā ar Civillikuma 994.pantu, par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās.

No zemesgrāmatu nodalījuma redzams, ka nekustamā īpašuma-dzīvokļa /adrese A/, Siguldas novadā, īpašnieks ir atbildētājs /pers. C/ (lietas 42.-44.lapa).

Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 2.,3. punktam, dzīvokļa īpašniekam ir pienākums segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus un norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka pušu starpā būtu noslēgta jebkāda vienošanās par to, ka prasītājs veiks komunālo maksājumu rēķinu apmaksu vai pārskaitījumu veikšanu saistībā ar īres maksu, tādēļ arī šajā daļā prasība ir noraidāma.

Tiesa konstatējusi, ka nav pamatots prasījums par zaudējumu piedziņu, kas radušies prasītājam paņemot aizdevumu AS "Swedbank" un par to maksājot pielīgtos procentus.

Prasītāja ieskatā, atbildētājs nav ievērojis vienošanās noteikumus par nekustamā īpašuma iespējami ātrāku pārdošanu un apzināti vilcinājis nekustamā īpašuma atsavināšanas jautājuma risināšanu, kā rezultātā prasītājs nav varējis atgūt ieguldītos līdzekļus.

Civillikuma 1770.pants nosaka, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1779.pantu, kas paredz pienākumu atlīdzināt zaudējumus, ko persona ar savu darbību vai bezdarbību nodarījusi.

Zaudējumu atlīdzināšana ir civiltiesisks līdzeklis, kas kalpo tāda mantiskā stāvokļa atjaunošanai vai nodrošināšanai kāds būtu, ja nebūtu pārkāptas tiesības.

Lai piemērotu Civillikuma 1775.pantu, kas nosaka, ka katrs zaudējums, kas ir nejaušs, ir jāatlīdzina, zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir nepieciešami trīs priekšnosacījumi:

1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2)zaudējumu esamība; 3)cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. Tiesu namu aģentūra, Rīga., 2006, 209.lpp.).

Iztrūkstot kādam no šiem priekšnoteikumiem, nav pamata zaudējumu piedziņas prasības apmierināšanai.

Tiesa norādījusi, ka pamatojoties uz minēto prasība par zaudējumu piedziņu nav pierādīta, jo nav konstatēta ne atbildētāja neattaisnojama darbība, ne arī cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību un atzinusi, ka atbildētājam nevar būt saistošs starp prasītāju un AS "Swedbank" noslēgtais aizdevuma līgums.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja likumiskos 6 procentus gadā 355 EUR apmērā par 71 kavēto dienu, kas aprēķināti no aizdevuma summas 30393,08 EUR.

Tiesa norādījusi uz Civillikuma 1753., 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu un 1765.panta pirmo un ceturto daļu, Civilprocesa likuma 195.pantu.

Tiesa atzinusi, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātās piedzenamās summas 14300 Ls, sākot no 2013.gada 26.novembra, kad beidzās pretenzijā noteiktais termiņš parāda labprātīgai samaksai, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesa uzskatījusi, ka lūgums par izdevumu piedziņu, kas atbildētājam radušies saistībā ar lietas vešanu, tiesas izdevumu un ar tiesas sprieduma izpildi saistīto izdevumu piedziņu ir noraidāmi, jo lietā nav iesniegts apliecinājums tam, ka prasītājs ir veicis samaksu par saņemtajiem pakalpojumiem.

Tiesa, atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, no atbildētāja par labu prasītājam piedzinusi prasītāja samaksāto valsts nodevu 942,76 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus (par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu

piegādāšanu un izsniegšanu) 4,70 EUR (lietas 9.lapa).

Tāpat tiesa norādījusi uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka valsts nodeva par pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas jaunu izskatīšanu lietā, kurā taisīts aizmugurisks spriedums, netiek atlīdzināta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumiem no atbildētāja par labu valstij tiesa piedzinusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,20 EUR apmērā.

Par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28. jūlija spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība, apelācijas sūdzību iesniedzis prasītājs /pers. B/, norādot tajā tālāk minētos apstākļus un iebildumus.

Prasītājs uzskata, ka tiesa nepamatoti noraidījusi prasītāja prasību daļā par parāda 9504,78 EUR piedziņu.

Prasītājs norāda, ka 2006.gada 4.augustā puses mutiski vienojušās par kārtību, kādā atbildētājs iegādāsies nekustamo īpašumu /adrese A/ un viens no nosacījumiem bijis tāds, ka atbildētājs nekavējoties un pēc iespējas īsākā terminā veiks nepieciešamās darbības šī īpašuma tālākai pārdošanai un no īpašuma pārdošanas iegūto peļņu puses sadalīs savā starpā līdzīgās daļās. Pamatojoties uz minēto mutisko vienošanos, 2006.gada 4.augustā starp pusēm parakstīta arī rakstiska vienošanās par nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādi.

Prasītāja ieskatā, slēdzot vienošanos, puses vienojušās, ka no naudas summas, kas tiks iegūta pārdodot konkrēto dzīvokli, prasītājs saņems atpakaļ atbildētājam aizdotos naudas līdzekļus, kā arī pusi no īpašuma pārdošanas rezultātā iegūtās peļņas. Pretējā gadījumā nav saprotams ekonomiskais un arī tiesiskais pamatojums prasītājam izdarīt ieguldījumu svešā īpašumā.

Prasītājs uzskata, ka prasība par zaudējumu 4839,59 EUR apmērā piedziņu ir pierādīta, un ir konstatējama gan atbildētāja neattaisnojama darbība, gan arī cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību, jo atbildētājs ir rīkojies pretēji pušu vienošanās par nekustamā īpašuma /adrese A/, noteikumiem, proti, iespējami ātri pārdot dzīvokli un peļņu sadalīt vienādās daļās (atbildētāja neattaisnojama darbība). Līdz pat šīs sūdzības sagatavošanas dienai atbildētājs apzināti ir vilcinājis nekustamā īpašuma atsavināšanas jautājuma risināšanu. Savukārt cēloniskais sakars starp zaudējumiem un atbildētāja neatļauto darbību izpaužas tādejādi, ka atbildētājam jau iepriekš bija zināms, ka prasītājs, lai varētu aizdot atbildētājam prasībā minēto naudas summu pirkuma maksas par dzīvokli /adrese A/, samaksai, slēgs līgumu ar kredītiestādi par naudas aizņēmumu.

Tā 2008.gada 16.aprīlī prasītājs noslēdzis aizdevuma līgumu ar AS "Swedbank" par aizdevumu 16840 EUR apmērā, kuru 2008.gada 15.maijā pārskaitījis atbildētājam uz viņa bankas kontu. Atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem prasītājam ir jāmaksā AS "Swedbank" nolīgtie procenti, kas uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir 4839,59 EUR un kurus prasītājs ir samaksājis bankai. Prasītājs uzskata, ka prasītāja veiktie maksājumi AS "Swedbank" ir uzskatāmi par zaudējumiem, kas prasītājam ir radušies atbildētāja vainas dēļ, un atbildētājam ir pienākums šos zaudējumus atlīdzināt.

Tālāk prasītājs norāda, ka atbildētājam bija izveidojušās parādsaistības par nekustamā īpašuma apsaimniekošanu un tā kā prasītājs bija ieinteresēts pēc iespējas ātrāk pārdot nekustamo īpašumu, tad pēc atbildētāja lūguma viņš veicis maksājumus atbildētāja parādsaistību daļējai dzēšanai 541,23 EUR apmērā. Tādēļ prasība šajā daļā par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Prasītājs norāda, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesnešu kolēģija 2015.gada 30.aprīļa lēmumā lietā Nr.C10061413 ir norādījusi, ka apstāklis, ka persona uz lietas izskatīšanas brīdi nebija apmaksājusi zvērināta advokāta izsniegto rēķinu par sniegto pakalpojumu apmaksu, nevar būt šķērslis šo priekšā stāvošo izdevumu piedziņai no atbildētāja, jo šī summa pakalpojumu saņēmušajai personai nenovēršami būs jāsamaksā atbilstoši pielīgtajai saistībai.

Latvijas Republikas Augstākā tiesa ir norādījusi, ka ar lietas vešanu saistīto izdevumu piedziņa no prāvu zaudējušās puses pirms to reālas apmaksas, atzīstama par atbilstošu Civilprocesa likuma 44.panta otrās daļas noteikumiem, kā arī taisnīgu pēc būtības, jo to piedziņu atsevišķā tiesvedībā likums neparedz.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195., 413., 414., 415., 416., 432.pantu, prasītājs lūdzis apelācijas instances tiesai apmierināt prasītāja prasību daļā, par ko ir iesniegta apelācijas sūdzība un piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu 10046,01 EUR, zaudējumus 4839,59 EUR, kā arī ar lietas vešanu saistītos izdevumus 2843,50 EUR. Noteikt prasītajam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no pamatparāda summas.

Par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28. jūlija spriedumu daļā, ar kuru apmierināta prasība, apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājs /pers. C/, norādot tajā tālāk minētos apstākļus un iebildumus.

Lietā nav neviena pierādījuma faktam, ka starp pusēm būtu noslēgts aizdevuma līgums. Lietā kā aizdevumu pierādošais dokuments ir iesniegts tikai prasītāja AS Swedbank konta pārskats, kurā prasītājs vienpersoniski kā pamatojumu 14300 Ls pārskaitījumam norādījis: „Aizdevums saskaņā ar līgumu Nr.14.05.2008/1". Prasītājs nav iesniedzis lietā šo it kā aizdevuma darījuma pamatojošo līgumu, bet gan apgalvojis, ka aizdevums esot noticis uz mutiska aizdevuma līguma pamata, tādējādi nonākot pretrunā ar konta pārskatā norādīto informāciju par konkrētā aizdevuma līguma esamību.

Līdz ar to, pēc atbildētāja ieskata, tiesa neatbilstoši patiesajiem naudas pārskaitījuma apstākļiem bez pierādījumiem, piedzenot no atbildētāja 20347,07 EUR kā aizdevumu, ir nepareizi piemērojusi Civillikuma 1934.,1935.,1940.,1653.panta noteikumus. Tādējādi, pat pieņemot, ka aizdevums būtu bijis, ja aizdevuma atdošanas termiņš nav noteikts, tad aizdevuma atdošanas termiņa noteikšanai ir piemērojams Civillikuma 1945.pants, kas nosaka, ka, ja aizdevums jāatdod pēc uzteikuma, tad termiņš aprēķināms no dienas, kad uzteikums paziņots parādniekam; bet kad uzteikuma termiņš nav noteikts, tad tas pieņemams sešus mēnešus garš. Tā kā atbildētājs nav no prasītāja saņēmis uzteikumu, tad pat pieņemot, ka pastāvētu aizdevuma attiecības, prasītājam nebija tiesības bez pierādījumiem par uzteikuma izsniegšanu atbildētājam un šajā uzteikumā norādītā termiņa nokavējumu vai 6 mēnešu termiņa nokavējumu no atbildētāja puses iesniegt vispār tiesā šo prasības pieteikumu.

Prasītājam nav tiesības saņemt likumiskos 6 procentus, jo aizdevums, ne parāda samaksas nokavējums nav bijis.

Atbildētājs uzskata, ka tiesa nepamatoti nav piemērojusi Civillikuma 1509.panta noteikumus, kas nosaka, ka divpusēji darījumi, kas uzliek kādus pienākumus abām pusēm, šaubu gadījumā iztulkojami par ļaunu tam, kurš attiecīgā

gadījumā ir kreditors un kuram tādēļ vajadzēja izteikties skaidrāk un noteiktāk, jo piedzinusi aizdevumu:

1) bez rakstveida aizdevuma līguma esamības, pamatojoties uz paša prasītāja vienpusēji sagatavotu maksājuma pārskaitījumu atbildētājam, pie apstākļiem, kad šajā pārskaitījumā kā pamatojums norādīts konkrēts aizdevuma līgums, taču tiesas sēdē prasītāja pārstāve norādīja, ka aizdevums veikts uz mutiska aizdevuma līguma pamata;

2) neargumentējot spriedumā paskaidrojumu 3.1 punktā norādīto pretrunu;

3) pastāvot pierādītiem apstākļiem par kopēju sadarbību nekustamā īpašuma pirkšanai: 2006. gada 4. augusta vienošanās par dzīvokļa iegādi norādītais par kopēju sadarbību dzīvokļa iegādē, tajā skaitā par apmaksājamās dzīvokļa priekšapmaksas sadalījumu, par peļņas sadali vienādās daļās, dzīvokli pārdodot; prasītāja rīcība, laika posmā pēc dzīvokļa iegādes no 2008. gada 25. jūlija līdz 2009. gada 22. jūlijam veicot dzīvokļa apsaimniekošanas maksājumus dzīvokļa apsaimniekotājam SIA "3X".

Tiesa nav analizējusi starp pusēm pastāvošo darījumu atbilstoši Civillikuma 1404., 1412., 1470., 1504.panta noteikumiem, jo no lietas materiāliem izriet pušu kopīga sadarbība kopīpašuma iegādē, nevis aizdevuma darījums.

Atbildētājs nepiekrīt tiesas secinājumiem, ka, tā kā strīdus summa 14300 Ls pārskaitīta pēc dzīvokļa pirkuma līguma noslēgšanas, tad minētais naudas pārskaitījums nav un nevar būt saistāms ar noslēgto vienošanos par dzīvokļa iegādi un tas nav attiecināms uz pušu kopējo sadarbību dzīvokļa iegādē. Atbildētājs norāda, ka vienošanās noteikumi nesatur noteikumus par to, ka tā zaudētu spēku pēc dzīvokļa pirkuma līguma noslēgšanas.

Atbildētājs uzskata, ka tiesa nav vērtējusi atbildētāja norādīto par to, ka starp pusēm bija mutiska vienošanās gan par apsaimniekošanas izdevumu, gan remontdarbu izdevumu kopīgu apmaksu vienādās dalās, gan kopīgu pircēja meklēšanu dzīvoklim.

Atbildētāja darbības, meklējot dzīvoklim pircēju (ievietojis dažādus sludinājumus par dzīvokļa pārdošanu, noslēdzis līgumus par sadarbību nekustamā īpašuma pārdošanā, sarakstījies ar potenciālajiem klientiem) vērtējamas, kā vēlme izpildīt vienošanās noteikumos paredzēto - pārdot dzīvokli un peļņu sadalīt vienādās daļās. Lietas materiāli nesatur pierādījumus, ka arī prasītājs būtu centies izpildīt minētos vienošanās noteikumus. Atbildētājs nekad nav noliedzis prasītāja ieguldījumus nekustamajā īpašumā (kopīpašumā), taču kategoriski nepiekrīt prasītāja vēlmei uz nepastāvoša darījuma - aizdevuma - pamata atgūt nekustamajā īpašumā ieguldītos naudas līdzekļus, tādējādi atbildētājam uzliekot vienam pašam visu atbildību par dzīvokļa pārdošanas ar peļņu neiespējamību. Paliekot spēkā spriedumam tā apmierinātajā daļā, prasītājs atgūs gandrīz visus ieguldījumus nekustamajā īpašumā, bet atbildētājam pastāv liela varbūtība, ka viņam vēl papildus radīsies zaudējumi. Šādu situāciju nevar atzīt par atbilstošu vispārējiem civiltiesību principiem - taisnīgumam, tiesiskai paļāvībai un samērīgumam.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 413.panta pirmo daļu, 415.panta pirmo daļu, 416.pantu., 425.panta pirmo daļu atbildētājs lūdz apelācijas instances tiesai;

-noraidīt pilnīgi /pers. B/ prasību pret /pers. C/,

-piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. C/ visus tiesāšanās izdevumus.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāja /pers. B/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Linda Zauša uzturēja savā pārstāvamā prasību un apelācijas sūdzību uz tajās minētajiem apstākļiem un argumentiem. Lūdza apelācijas instances tiesu apmierināt prasību pilnīgi.

Atbildētājs/pers. C/ apelācijas instances tiesā neatzina prasītāja prasību un apelācijas sūdzību, bet uzturēja savu apelācijas sūdzību un lūdza apelācijas instances tiesai prasību pilnīgi noraidīt.

Motīvu daļa

Uzklausījusi apelācijas instances tiesas sēdē lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot pušu apelācijas sūdzībās minētos apstākļus, pārbaudot lietas materiālus kopumā, tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu, apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar pušu apelācijas sūdzībām, kā lūgts šajās sūdzībās un nepārbauda faktus, kas konstatēti pirmās instances tiesā, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija, izskatot lietu, atzīst, ka Rīgas rajona tiesas 2015.gada 28.jūlija spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai un nenorāda Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus.

Tiesas kolēģija neatzīst pušu apelācijas sūdzībās minētos apstākļus un iebildumus par pamatotiem tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Tiesas kolēģija nepiekrīt prasītāja viedoklim, ka pirmās instances tiesa nepamatoti noraidījusi prasību daļā parāda 9504,78 EUR piedziņu un uzskata, ka pirmās instances tiesa, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta pirmās daļas nosacījumiem, izvērtējusi vispusīgi un objektīvi visus lietā iesniegtos pierādījumus.

Saskaņā ar pušu 2006.gada 4.augusta vienošanos prasītājs apņēmies līdz 2006.gada 1.septembrim veikt 50% no investējamās summas 3375 Ls atmaksu atbildētāja bankas kontā un atlikušos 50% no investējamās summas 3375 Ls atmaksāt līdz 2006.gada 8.septembrim, ko viņš arī ir izdarījis. Ar šo vienošanos atbildētājs nav uzņēmies saistību minēto naudas summu atgriezt prasītājam.

Tāpat tiesas kolēģija nevar piekrist prasītāja viedoklim, ka pirmās instances tiesa nepamatoti noraidījusi prasību daļā par zaudējumu 4839,59 EUR piedziņu.

Lai piemērotu Civillikuma 1775.pantu, kas nosaka, ka katrs zaudējums, kas ir nejaušs, ir jāatlīdzina, zaudējumu

atlīdzības prasības apmierināšanai ir nepieciešami trīs priekšnosacījumi:

1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2)zaudējumu esamība; 3)cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. Tiesu namu aģentūra, Rīga., 2006, 209.lpp.).

Iztrūkstot kādam no šiem priekšnoteikumiem, nav pamata zaudējumu piedziņas prasības apmierināšanai.

Tiesas kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas viedoklim, ka prasība daļā par zaudējumu piedziņu nav pamatota un ir noraidāma, jo nav konstatēta atbildētāja neattaisnojama darbība, kā arī cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Prasītāja norādītais apstāklis, ka prasītājam ir jāmaksā AS "Swedbank" nolīgtie procenti nav saistošs atbildētājam, jo aizdevuma līgums noslēgts starp prasītāju un banku.

Nepamatoti, pēc tiesas kolēģijas ieskata, ir prasītāja izteiktie argumenti apelācijas sūdzībā par parāda 541,23 EUR piedziņu.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi uz Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 2.,3. punktam, ka atbildētājam, kurš ir strīdus dzīvokļa īpašnieks, ir pienākums segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus un norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka pušu starpā būtu noslēgta vienošanās par to, ka prasītājs veiks komunālo maksājumu rēķinu apmaksu vai pārskaitījumus īres maksai.

Tiesas kolēģija kritiski vērtē atbildētāja apgalvojumus, ka starp pusēm nav pastāvējušas aizdevuma saistības, jo tie ir pretrunā ar lietas materiālos savāktajiem pierādījumiem.

Kā to pareizi ir norādījusi savā spriedumā pirmās instances tiesa, tad no lietas materiālos esošā prasītāja bankas konta izraksta viennozīmīgi izriet, ka 2008.gada 15.maijā prasītājs uz atbildētāja bankas kontu pārskaitījis naudas summu 14300 Ls jeb 20347,07 EUR apmērā, norādot maksājuma mērķi – aizdevums saskaņā ar līgumu no 14.05-2008/1 (lietas 1.sēj.17.lapa).

Pēc tiesas kolēģijas ieskata, nav pamatoti un pierādīti atbildētāja apgalvojumi par to, ka viņš nav saņēmis no prasītāja atgādinājumu par parāda atmaksu.

No lietas materiālos esošā 2013.gada 25.oktobra zvērinātas advokātes Lindas Zaušas sastādītās pretenzijas atbildētājam, Latvijas Pasta paziņojuma par sūtījuma piegādi, izriet, ka 2013.gada 11.novembrī prasītājs nosūtījis atbildētājam pretenziju par parāda nekavējošu atmaksu prasītājam, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no pretenzijas nosūtīšanas dienas. Minēto pretenziju atbildētājs ir saņēmis 2013.gada 22.novembrī (lietas 1.sēj.23.,25.lapa).

Tiesas kolēģija vērtē arī apstākli, ka atbildētājs līdz pat prasības iesniegšanai tiesā – 2014.gada 19.februārim, nav cēlis iebildumus pret pretenzijā norādīto.

Pie šādiem apstākļiem, tiesas kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas viedoklim, ka starp pusēm pastāvēja saistības, kas izriet no aizdevuma līguma. Prasītājs minēto naudas summu ir aizdevis, atbildētājs to ir pieņēmis un pēc atgādinājuma par parāda atgriešanu, nekādus iebildumus pret prasītāju nav cēlis.

Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi uz Civillikuma 1934., 1943. un 1474.pantu, kas regulē ar aizdevumu saistītus jautājumus un norāda uz to, ka ir pieļaujama tiesiska darījuma forma to noslēdzot kā mutisku vienošanos.

Šajā gadījumā piemērojams arī Civillikuma 1653.pants, kas nosaka, ka, lai atzītu parādnieka nokavējumu, viņam jādabū papriekš atgādinājums no kreditora vai tā vietnieka.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētāja - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

No lietas materiālos esošā maksājuma uzdevuma (1.sēj.lietas 8.lapa) redzams, ka prasītājs samaksājis valsts nodevu par prasības pieteikumu 1316,37 EUR.

Tā kā prasība apmierināta daļēji – no prasītās summas 35587,67 EUR apmierināta 20347,07 EUR apmērā, tad prasītāja labā no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 942,76 EUR apmērā. Tāpat piedzenami samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR. apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no pusēm par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš (par tiesas pavēstu un citu dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu).

No lietas materiālos esošās uzziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (lietas 1.sēj.lietas 2.lapa un 2.sēj. lietas 100.lapa) redzams, ka tie sastāda 15,24 EUR.

Ar lietas vešanu saistītos izdevumus un to atlīdzināšanu regulē Civilprocesa likuma 44.pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

No lietas materiālos esošā maksājuma uzdevuma (2 sēj.lietas 109.lapa) redzams, ka prasītājs apmaksājis rēķinu Nr.ZvAdvLZNr.44 par advokātes Lindas Zaušas pārstāvību civillietā Nr.C35058714 2843,50 EUR apmērā.

Prasība ir mantiska rakstura un tās apmērs ir 35587,67 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas b) apakšpunktu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa ir no 8501 euro līdz 57 000 euro, - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850 euro.

Pie šādiem apstākļiem, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 2843,50 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.panta pirmo daļu /pers. B/ nosakāmas tiesības saņemt no /pers. C/ likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātā pamatparāda līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.
Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

/pers. B/ prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods?, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, pamatparādu 20347,07 EUR, tiesāšanās izdevumus: valsts nodevu 942,76 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, izdevumus par advokāta palīdzību 2843,50 EUR, kopā piedzīt 24138,03 EUR (divdesmit četri tūkstoši viens simts trīsdesmit astoņi *euro* un 03 *centi*), nosakot, ka samaksa veicama /pers. B/ kontā: AS „Swedbank", konts /konta nr./.

Noraidīt /pers.B/ prasību daļā par parāda 9504,78 EUR un zaudējumu 4839,59 EUR piedziņu.

Noteikt /pers.B/ tiesības saņemt no /pers. C/ likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātā pamatparāda līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /pers.kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,66 EUR (desmit *euro* un 66 *centi*).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,58 EUR (četri *euro* un 58 *centi*).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas-2016.gada 15.decembra kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451.-452.pantā norādīto tiesību normu pārkāpumu gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis D.Lazdiņš

Tiesnese Z.Cera

Tiesnesis A.Bukavs